

Faqciengz Ndinghoengz

□ Dauz Liginz sij Moz Liujgvei hoiz

Danghnaeuz dangzunsaw banhaemh mbouj yungh daiq ban, gou itbuen caengz daengz cib diemj couh bwhgoq ndei caeuq gaij cozyez liux lo, ceng-aeu caeuq hagseng youq cib diemj seiqcib faen doengzseiz ndaep daeng hwnj mbonq bae ninz.

Doengh haemh haenx caen dwg caem dwk hawj vunz mbouj onj, yozyau dieg youq laj goengqbya rog haw, ndaep daeng liux daengx aen seiqgyaiq caemrwgrwg, gij sing gyang bya rumz haemh ci gvaq caeuq duznongeh rin ciuz cungj dingq ndaej cingcing cujcuj. Rog cueng mbawgyoij hung ndaemyamyam, cengdi iet haeuj bak conghcueng gou daeuj, gyanghaemh hoengheiq liengzsisi, lij nyouq ndaej gaemz heiq oiq mbawgyoij dem……

Gou itbuen yaek ninz seiz youq gwnz mbonq suenq lij lw geijlai ngaenz gvaq ndwenngoenz, lij ndaej cawx geij gaen haeux dem, gyaecgaeq itdingh ngoenz gwn aen ndeu, raemxswiqgyaeuj aeu mbaet di yungh……Noh dwg mbouj miz lo, miz cienz hix cawx mbouj ndaej. Bwzduh Yangh liz yienhsingz gyae, haj ngoenz cij daengz baez haw ndeu, cij miz ngoenz neix, gyoengq vunz ndaw rungh youq gak goengqbya hung haenx cij okdaeuj ganjhaw, vunz lai, boux gai nohmou gwnz haw cij gamj daj yienhsingz buenq nohmou daeuj, gyaqcienz hix beij yienhsingz lai bengz. Gwnz haw haetromh couh miz daihbaj vunz, mbouj daengz cib’it diemj, nohmou couh gai liux lo. Neix hawj haujlai lauxsae gyaijbak nohmou gai liux lo ndaej mbaet cienz, gou hix yienghneix ndaej mbouj yungh bae cawx nohmou……Yienghneix laebdaeb cien daeuhfouh aeuq byaekheu. Daeuhfouh gwnz haw Bwzduh gai haenx caen ndei gwn, yungh duhhenj vunzguhnaz gag ndaem muh guhbaenz, youq ndaw rek baenzlawz fan cau j cungj mbouj rox sanq, lij daiq miz gij heiq hom duhhenj dem. Gou itbuen bae cawx song gaiq daeuhfouh lumj fajfwngz hung、song lwgfwngz na daeuj cien, yungh youz noix di he cien ndaej loq henj, dauj vanj raemx ndeu haeujbae cawj daengz raemx noengz, caiq cuengq gaem byaekheu ndeu roengzbae aeuq. Gyoengq lauxsae heuh de guh daeuhfouh aeuq byaekheu. Banringz gwn ngaiz caeuq daeuhfouh aeuq byaek, caeuz hix gwn daeuhfouh aeuq byaekheu, gya miz aen gyaecgaeq ndeu dem, ngoenzngoenz cungj dwg yienghneix. Cibgouj bi cingq dwg seizcoz, geu buh gendinj hau ndeu caeuq geu buh gendinj lamz oiq ndeu, song geu vaqniuzcaij doegsaw gaenq cawx, couh yienghneix daenj gvaq song aen seizhah.

Yienhsingz itbuen noix bae, ngunh ci, baedauq aeu ngeihcib ngeih maenz cienzci, gou roxnyinh mbouj bae yienhsingz dwg cienzci bengz lai.

Ceiq lau cienzgoeng fat mbouj ok, youq dieghoj diegbya, gijneix ciengzseiz fatseng.

Caenhguenj mbaet gwn noix daenj, seizhaenx gou cix roxnyinh soeng raixcaix, roxnyinh sw hgeij bienq ndaej mbaeumbengmbeng bae. Aen giuz-bwnroeg gaenq doek bwn liux ndeu, gou caeuq gyoengq hagseng moix ngoenz banhaemh cungj dwk ndaej hanh rih roenroen. Mizseiz bae yienhsingz camgya beizyin saek baez, ra mbouj ndaej buhvaq lai ronghna j di daeuj daenj, gou cij fatyienh seizcoz sw hgeij gvaq ndaej baenzneix hoj. Byaij youq gwnz haw yienhsingz, doengh aen cueng bohli z venj miz buh vaq vunj gyaunde i haenx, hawj geu buhgendinj ciengzseiz daenj gwnz ndang gou haenx yienj ndaej daegbied saejheiq, gwnz buh lij louz miz geij giz rizmaeg damh dem. Geij giz riz maeg haenx, suenq mbouj suenq cienzcaiz seizcoz gou ne?

Youq Bwzduh Cunghyoz son bi saw ndeu, gou mbouj dauq ranz gvaq. Aenvih rom mbouj ndaej cienz, hix aenvih gou coengzlaiz mbouj miz gij siengjifap dauq aen mbanj ndinghoengz haenx gvaq.

假如没有晚自修需要带班，我通常在十点前就把备课和批改作业的工作完成了，几乎和学生在十点四十同时熄灯就寝。

那真是静得让人不安的夜晚，学校在镇子之外的一座山脚下，熄灯后万籁俱寂，山间吹过的夜风和石头缝里的虫鸣清晰可辨。窗子外巨大的芭蕉叶子黑黝黝的，几乎伸进我的窗口，芭蕉叶的青涩气味弥漫在夜晚清凉的空气中……

我通常会在入睡之前盘算所剩的生活费，还可以买几斤米，鸡蛋必须一天吃一个，洗发水和洗衣粉要省一点用……肉是没有了，有钱也买不到。远离县城的百都乡五天才遇一次街天，只有这天，居住在各座大山里的山民出来赶街，人多，街上的猪肉贩子才敢从县城贩来猪肉卖，价格要比县城贵不少。集市早早人满为患，不到十一点，猪肉早就售空。这成为很多老师省钱的借口，买不到了，我也得以避免了这样的尴尬……于是继续煎豆腐炖青菜。百都街上的豆腐真是好吃，纯正的黄豆磨制出来的，在锅里怎么翻炒都不会散渣，带着一股浓浓的黄豆香味。我通常会买上两片巴掌大、两根手指厚的豆腐，少量的油煎得略微发黄，放进一碗水，煮得水发白后放一把青菜炖着。老师们叫豆腐炖菜。午餐吃的米饭豆腐炖菜，晚餐也吃的豆腐炖菜，加一个鸡蛋，日复一日。十九岁的青春年华，一件白色和一件淡蓝色的T恤，两条学生时代就穿的牛仔裤，打发掉两个夏季。

县城是不去的，晕车，往返需要二十二块车费，我觉得后者才是我最大的顾虑。

最担心的是工资发不出，这是贫困山区的通病。尽管物质生活极度匮乏，那时候却感到出奇的轻松，我觉得整个人都变得轻盈起来了。一个羽毛已掉光的羽毛球，我和学生们每天傍晚都打得汗流浹背。偶尔上一趟县城参加培训，找不到稍微体面一点的衣服，我才知道自己的青春如此清贫。走在县城的大街上，那些悬挂靓丽裙衫服装店的玻璃橱窗，把身上常穿的那件T恤映衬得寒酸无比，上面还有几处淡淡墨迹。这几处墨迹，算不算是我青春岁月的一笔财富？

在百都中学执教一年，我没回过家。除了积攒不下钱，从来没有要回那个赤红色村子的想法。在某个诸如节日，学生放假回家过节时，空荡荡的校园以及节日的气氛会让我被一种空茫包围，赤红色的村子才得以乘虚而入，短暂划过我的记忆。我会想起母亲常带我去烧香的村头那座庙宇，那也是一样的墙体赤红，供着几尊看起来面目狰狞的神。母亲在那里祈求过许多福，我每次总是索然无味站在一边看她，在她的要求下烧纸淋酒。她那些祈求，我从小听到大，从来就没得到过回应。她依然融不进这个村子。百都漫山遍野黑黝黝的石头，还会让我想起墙红金色的秋天，房前屋后一片平展金色稻田，熟透的稻子垂下沉甸甸的稻穗，散发令人神迷的清香，整个村子被稻香包裹住了。假如放下我的戒备之心，我会发现村里的人这时候变得很温软，走路脚步、说话的声调、看人的眼神，都因为家园外饱满的稻穗而变得温软。

我还会记起几张曾给我善意笑容的脸。

一阵凉爽的山风吹过，墙红就被吹散了。这个村子像浮萍一样，未曾在我的生命里扎下根，也许我们彼此都没在对方心里扎下根吧。

一年后我又调到那坡县的平孟镇中学任教。那所坐落在中越边境线上的中学，在1979年对越自卫还击战中，墙壁被对方的炮弹打出很多弹孔。这个镇子比百都乡稍近县城，然而县城依然和我没多大关系。我的工资从一百七十二块钱涨到两百二十块，而平孟镇的白菜在2000年时，卖到三块钱一斤，清贫的日子一如既往。

(5)

Youq moix aen ngoenzciet, hagseng cungj langhgyaj dauqranz gvaq ciet, ndaw yozyau hoengqlanglang, aenranz nden yozyau nauhyied dangqmaz, neix cij hawj ndawsim gou hoengqlaulau, aen mbanj ndinghoengz haenx cij miz gihvei ndonj haeuj ndaw uk gou daeuj, gig dinj dwk ndonj gvaq uk gou. Gou ngeix daengz aen miuh gyaеuj mbanj daxmeh gingciengz daiq gou bae diemj yieng haenx, faqciengz aenmiuh hix dwg saek ndinghoengz, caeq geij aen baed yienghceij yak. Daxmeh youq gizhaenx gouz gvaq haujlai fuk, gou moix baez cungj dwg mbwq ndwn youq bangxhenz yawj de, deng de naeuz le cij bae coemh ceij dauj laeuj. Gij gouz duh de, gou daj iq dingq daengz hung, cix coengzlaiz mbouj raen saedyienh gvaq. De vanlij yungz mbouj haeuj aen mbanj ndinghoengz haenx. Bwzduh daengx bya doh ndoi cungj dwg rin ndaemndatndat, neix hawj gou ngeix daengz gij henjgim seizcou Mbanjciengz-nding, naj ranz laeng ranz cungj dwg baenz benq baenz benq nazhaeux henjrwgrwg bingzbwdbwd, riengzhaeux yaek ndaej sou haenx, naeknueknuek venj youq gwnz gohaeux, sanq miz heiqhom seuq, hawj vunz maez, daengx mbanj cungj deng gij heiqhom haenx humx hwnjdaeuj. Danghnaeuz gou mbouj daezfuengz, gou couh fatyienh vunz ndaw Mbanjciengznding seizneix gaenq bienq ndaej gig raeujunq, yienghceij byaij roen、singdihuh gangj vah、lw gda yawj vunz, cungj aenvih gij riengzhaeux fag rog ranz haenx bienq ndaej raeujunq.

Gou lij ndaejgeiq geij boux vunz daiq sienh’eiq doiq gou riu haenx.

Raq rumzbya liengzsangj ndeu ci daeuj, Mbanjciengznding couh deng ci deuz lo. Aen mbanj neix lumj gobiuz nei, lijcaengz youq ndaw seng-mingh gou roengz rag, lauheiq dou song mbiengj cungj mbouj caengz youq ndawsim doiqfueng roengz rag ba.

Gvaq bi ndeu gou youh diuh bae Nazboh Yen Bingzmung Cin Cunghyoz son saw. Aen cunghyoz haenx diegyouq bien’gyaiq Cungguk caeuq Yez-nanz, 1979 nienz doiq Yeznanz gagre hoizhoenx seiz, faqciengz ndaw yozyau deng bauq Yeznanz nyingz ok haujlai congh bauq. Aen cin neix beij Bwzduh Yangh lai gyawj yienhsingz, hoeng yienhsingz vanlij caeuq gou mbouj miz geijlai gvanhaeh. Cienzgoeng gou daj it bak caetcib ngeih maenz gya daengz song bak ngeihcib maenz, hoeng byaekhau Bingzmung Cin youq 2000 nienz, gaenq gai daengz sam maenz it gaen, ndwenngoenz hoj gou mbouj miz maz bienqvaq.

(5)